

Sygn. akt III Ca 721/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Tomasz Tatarczyk

Sędzia SO Andrzej Dyrda

Sędzia SR (del.) Roman Troll (spr.)

Protokolant Aneta Puślecka

po rozpoznaniu w dniu 5 listopada 2014 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa D. K.

przeciwko M. K.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 7 stycznia 2014 r., sygn. akt IV RC 1093/13

oddala apelację.

SSR (del.) Roman Troll SSO Tomasz Tatarczyk SSO Andrzej Dyrda

Sygn. akt III Ca 721/14

UZASADNIENIE

Powód D. K. domagał się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego tj. wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 25 lutego 2013 r., sygn. akt XVII RC 611/12, opatrzonego klauzulą wykonalności w zakresie dotyczącym jego punktu, w którym zobowiązano D. K. do płacenia na rzecz małoletniej M. K. alimentów w kwocie po 1 000 zł miesięcznie, poczynając od prawomocności wyroku. W uzasadnieniu wskazał, że z wniosku matki małoletniej pozwanej - M. K. (1), Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Rybniku prowadzi przeciwko niemu postępowanie egzekucyjne pod sygnaturą akt Kmp 11/12, a on dobrowolnie reguluje zobowiązania alimentacyjne nałożone na niego tym wyrokiem.

Małoletnia pozwana M. K. (2), działająca przez matkę M. K. (1), wniosła o oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniu wskazała, że powód od 1 marca 2010 r. nie łoży na utrzymanie małoletniej córki alimentów w całości lub w części. Dodatkowo podała, iż ze względu na dobro małoletniej wystąpiła o ich egzekucję za pośrednictwem komornika.

Wyrokiem z dnia 7 stycznia 2014 r. Sąd Rejonowy w Rybniku oddalił powództwo.

Orzeczenie to zapadło przy ustaleniu, że wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach XVII Wydział Cywilny Rodzinny z dnia 25 lutego 2013 r. w sprawie o sygn. akt XVII RC 611/12 rozwiązano przez rozwód małżeństwo M. K. (1) z D. K.. Wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnią córką stron M. K. urodzoną (...) powierzono matce M. K. (1), pozostawiając ojcu D. K. prawo do współdecydowania o istotnych sprawach małoletniej córki oraz ustalono kontakty powoda z małoletnią córką. W punkcie 4 tego wyroku kosztami utrzymania i wychowania małoletniej córki stron obciążono oboje rodziców i zobowiązano D. K. do płacenia na rzecz małoletniej M. K. alimentów w kwocie po 1 000 zł miesięcznie, płatnych do dnia 10 – go każdego miesiąca do rąk matki małoletniej M. K. (1), z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z należności, poczynając od prawomocności wyroku, a to w miejsce alimentów ustalonych na podstawie ugody zawartej przez strony przed mediatorem J. M. w dniu 15 lutego 2010 r., w sprawie o sygn. akt XVII RC 1784/09, której Sąd Okręgowy w Katowicach w dniu 9 listopada 2012 r. mocą postanowienia nadał klauzulę wykonalności. Sąd Okręgowy w Katowicach nadał klauzulę wykonalności pkt. 4 wyroku tego Sądu z dnia 25 lutego 2013 r.

Pozwana M. K. (1) działająca w imieniu małoletniej M. K. w dniu 19 grudnia 2012 r. wniosła do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Rybniku – M. Ż. o wszczęcie postępowania egzekucyjnego w sprawie alimentacyjnej o sygnaturze akt XVII RC 1784/09 przeciwko dłużnikowi D. K., w celu wyegzekwowania alimentów zaległych za okres od dnia 1 marca 2010 r. do dnia 30 grudnia 2012 r. wraz z odsetkami i alimentów bieżących od dnia 1 stycznia 2013 r. po 1 000 zł miesięcznie. Do wniosku dołączyła wyliczenie niezapłaconych przez powoda na rzecz małoletniej pozwanej alimentów za okres od marca 2010 r. do grudnia 2012 r.

Z wyliczenia tego wynika, że brakujące kwoty zasądzonych alimentów w marcu 2010 r. wyniosły 1 000 zł, w kwietniu 2010 r. 340 zł, w maju 2010 r. 250 zł, w czerwcu 2010 r. 50 zł, od lipca do września 2010 r. po 100 zł, w październiku 2010 r. 230 zł, w listopadzie i w grudniu 2010 r. po 70 zł, w styczniu i w lutym 2011 r. po 80 zł, w marcu 2011 r. 140 zł, w kwietniu 2011 r. 40 zł, w maju 2011 r. 100 zł, w czerwcu 2011 r. 150 zł, w lipcu 2011 r. 200 zł, w sierpniu 2011 r. 500 zł, we wrześniu 2011 r. 200 zł, w październiku 2011 r. 110 zł, w listopadzie 2011 r. 100 zł, w grudniu 2011 r. 0 zł, w styczniu 2012 roku 30 zł, w lutym i marcu 2012 r. 0 zł, od kwietnia 2012 r. do listopada 2012 r. po 500 zł i w grudniu 2012 r. 1 000 zł. Zatem łączna kwota nie przelanych przez powoda na rzecz małoletniej pozwanej alimentów w okresie od marca 2010 r. do grudnia 2012 r. wyniosła 9 960 zł plus nadpłata w marcu w wysokości 1 830 zł, co dało zadłużenie alimentacyjne w łącznej wysokości 8 130 zł.

Powód D. K. od marca 2010 r. przelewał zasądzone na rzecz małoletniej pozwanej M. K. alimenty, przy czym za niektóre miesiące przelewał kwoty alimentów w różnych wysokościach i w ratach. Dodatkowo, kiedy matka małoletniej pozwanej go o to prosiła, dokonywał przelewów za język angielski córki, co bez porozumienia z M. K. (1) odliczał od kwoty 1 000 zł należnych córce alimentów. W miesiącu kwietniu 2011 r. i w grudniu 2012 r. na prośbę matki małoletniej opłacił przedszkole dla córki, co również samowolnie odliczał od kwoty należnych dziecku alimentów.

Powyższe okoliczności doprowadziły Sąd Rejonowy do przekonania, że powód nie kwestionował obowiązku alimentacyjnego ustalonego tytułem egzekucyjnym, a obowiązek alimentacyjny wypełniał z opóźnieniem i nie w pełnej wysokości. Świadczenie ustalone orzeczeniem sądowym nie wygasło i nie zostało również przez powoda wypełnione. Pomimo egzekucji komorniczej powód nie uregulował odsetek ustalonych na wypadek opóźnienia w terminach płatności i tylko dzięki tejże egzekucji uregulował część zaległości. Sąd uznał że w niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki z art. 840 kpc i powództwo nie zasługuje na uwzględnienie. O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 kpc.

Apelację od tego wyroku złożył powód zaskarżając go w całości i zarzucając mu naruszenie art. 840 § 1 pkt 2 kpc poprzez błędne ustalenie, że świadczenie ustalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 25 lutego 2013 r. nie wygasło oraz nie zostało wypełnione przez powoda; art. 316 kpc, gdyż nie wzięto po uwagę stanu rzeczy w chwili zamknięcia rozprawy; art. 328 § 2 kpc poprzez niesporządzenie uzasadnienia wyroku według reguł tam wskazanych, a przede wszystkim poprzez brak wskazania przyczyn, dla których Sąd odmówił wiarygodności zeznań powoda; a to art. 233 kpc poprzez naruszenie zasad swobodnej oceny dowodów co doprowadziło Sąd I instancji do błędnych wniosków, że materiał dowodowy pozwala na przyjęcie, iż powód nie reguluje dobrowolnie i na bieżąco alimentów zasądzonych

na rzecz córki. Ponadto zarzucił sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z zebrany materiał dowodowy, poprzez błędne przyjęcie, że suma zadłużenia za okres od marca 2010 r. do grudnia 2012 r. wynosi 8 130 zł, podczas gdy nie zgadza się ona z ustaleniami wynikającymi z dokumentów komorniczych i przelewów przedłożonych przez powoda oraz naruszenie art. 5 kc poprzez jego niezastosowanie, mimo iż powództwo winno być uwzględnione z uwagi na zasady współżycia społecznego.

Przy tak postawionych zarzutach powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie zgodnie z pozwem, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji oraz zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego według norm przepisanych. Wskazał także, że pomimo dobrowolnego uiszczania alimentów w terminie w wysokości określonej w tytule wykonawczym powód na skutek działań pozwanej każdego miesiąca wydaje bezzasadnie 150 zł tytułem kosztów egzekucyjnych.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Sąd Okręgowy podziela i uznaje za własne ustalenia faktyczne i prawne poczynione przez Sąd pierwszej instancji, ponieważ ustalenia te znajdują oparcie w zebrany materiał dowodowy, które to dowody Sąd ten ocenił w granicach zakreślonych przepisem art. 233 § 1 kpc. Orzekając Sąd Rejonowy nie uchybił zasadom logicznego rozumowania, ani też doświadczenia życiowego, a wnioski co do faktów w sposób logiczny wynikają z treści dowodów zgromadzonych w sprawie, a zaferowanych przez obie strony. Dodać jednak należy, że ustalenia te można brać pod uwagę tylko w zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia sprawy, czyli ustalenia w jakiej części spełniono świadczenie zasądzone wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 25 lutego 2013 r. w sprawie o sygn. akt XVII RC 611/12, zaś znaczna część ustaleń Sądu Rejonowego dotyczy wpłat na poprzedni tytuł wykonawczy stanowiący ugodę, które nie są istotne dla rozpoznania sprawy, dlatego też co do prawidłowości ustaleń w tej części Sąd Okręgowy się nie wypowiada.

Sąd Odwoławczy przeprowadził uzupełniający dowód z pisma Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Rybniku M. Ż., z którego wynika, iż w chwili obecnej postępowanie egzekucyjne w sprawie o sygn. akt Kmp 11/12 jest prowadzone na podstawie tytułu wykonawczego stanowiącego wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 25 lutego 2013 r. sygn. akt. XVII RC 611/12, z którego to tytułu dłużnik dokonał wpłat w łącznej kwocie 20 134 zł, a na dzień 3 października 2014 r. z tytułu tego pozostała nadpłata w wysokości 1 181,49 zł. Natomiast z tytułu egzekucyjnego stanowiącego ugodę z dnia 15 lutego 2010 r., której Sąd Okręgowy w Katowicach postanowieniem z dnia 9 listopada 2012 r. nadał klauzulę wykonalności w sprawie o sygn. akt. XVII RC 1784/09 na dzień 12 kwietnia 2013 r. pozostała nadpłata w wysokości 2 190,93 zł /k. 234/. Ponadto należy uzupełnić dokonane przez Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne o wskazanie, że wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 25 lutego 2013 r. stał się prawomocny z dniem 13 kwietnia 2013 r., co wynika z treści klauzuli wykonalności na tym orzeczeniu znajdującym się w aktach egzekucyjnych.

Sąd Odwoławczy dokonując oceny prawidłowości procesowania Sądu pierwszej instancji w aspekcie zarzutów złożonych w apelacji, nie znalazł podstaw do ich uwzględnienia.

Rozpoznając podniesiony przez skarżącego zarzut apelacji co do naruszenia art. 328 § 2 kpc Sąd Odwoławczy uznał, że nie sposób zgodzić się ze skarżącym, iż uzasadnienie Sądu pierwszej instancji nie zawiera elementów wymaganych prawem, albowiem o uchybieniu przepisowi art. 328 § 2 kpc można mówić jedynie wtedy, gdyby uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia nie zawierało danych pozwalających na jego kontrolę (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2001 r., sygn. akt I CKN 185/01, Lex nr 52726), co w niniejszej sprawie nie wystąpiło. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwolił Sądowi Odwoławczemu na ocenę zarówno prawidłowości ustalenia stanu faktycznego, jak również kontrolę czy prawo materialne i procesowe zostało należycie zastosowane. Wbrew zarzutom skarżącego uzasadnienie zaskarżonego wyroku zawiera wszystkie niezbędne elementy wymienione w art. 328 § 2 kpc tj. wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej

oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa, wobec czego nadaje się do kontroli instancyjnej.

Także zarzut naruszenia art. 316 kpc jest nieuzasadniony, gdyż Sąd Rejonowy brał pod uwagę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy. Powód jednak inną treść nadaje spełnianym przez siebie świadczeniom na rzecz tytułu wykonawczego będącego wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach, gdyż jego zdaniem z uwagi na ich spełnianie należy pozbawić ten tytuł wykonalności, ale powód zapomina o tym, że na podstawie tego tytułu obecnie toczy się postępowanie egzekucyjne prowadzone przez komornika.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia prawa procesowego objętego regulacją art. 233 kpc, stwierdzić należy, że stanowiska zaprezentowanego w apelacji w zasadzie nie można określić jako zarzutu, lecz raczej polemiki z ustaleniami zaskarżonego wyroku, przy czym w znacznej części dotyczy ono rozliczeń z poprzedniego tytułu wykonawczego – ugody, a nie tego, którego pozbawienia wykonalności powód domaga się obecnie. W ocenie Sądu Odwoławczego skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez Sąd art. 233 kpc wymaga wykazania, że Sąd I instancji uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające wyłącznie przekonanie skarżącego o innej niż przyjął Sąd Rejonowy wadze poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu, a z takim sformułowaniem treści apelacji mamy do czynienia w rozpoznawanej sprawie. Dodatkowo należy wskazać, że nie wszystkie ustalenia dokonane przez Sąd Rejonowy są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. To samo dotyczy zarzutów apelacji. Istotne bowiem dla rozpoznania sprawy są tylko te ustalenia i zarzuty, które wskazują na dokonanie spłaty świadczeń zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 25 lutego 2013 r.

W świetle tych prawidłowo dokonanych przez Sąd Rejonowy ustaleń faktycznych w zakresie istoty sprawy dodatkowo uzupełnionych w toku postępowania odwoławczego przeprowadzonym dowodem, zastosowanie prawa materialnego stanowiącego podstawę zaskarżonego orzeczenia, w ocenie Sądu Okręgowego jest prawidłowe.

Należy także podkreślić, że zgodnie z postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 2014 r. w sprawie o sygn. akt II CSK 679/13 powództwo przeciwegzekucyjne skierowane na pozbawienie lub ograniczenie wykonalności tytułu wykonawczego może być skutecznie wniesione tylko pod warunkiem, że istnieje potencjalna możliwość wykonania tytułu wykonawczego w całości lub w określonej jego części. Dłużnik traci możliwość wytoczenia powództwa opozycyjnego z chwilą wyegzekwowania świadczenia objętego tytułem wykonawczym w całości lub w określonej części w odniesieniu do już wyegzekwowanego świadczenia. Powództwo jest więc niedopuszczalne w części, w której wykonalność tytułu wykonawczego wygasa na skutek jego zrealizowania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 2014 r. wydane w sprawie o sygn. akt II CSK 679/13, LEX 1475081). Podobnie Sąd Najwyższy wskazał w wyroku z dnia 4 kwietnia 2002r. w sprawie I PKN 197/01, iż powództwo przeciwegzekucyjne może być realizowane tylko pod warunkiem, że istnieje potencjalna możliwość wykonania tytułu wykonawczego. Żądanie pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności nie może być jednak skutecznie złożone po wyegzekwowaniu należności w całości (por. wyroku Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2002 r. wydany w sprawie o sygn. akt I PKN 197/01, opublik. w Wokandzie z 2002 r., nr 12, poz. 27).

Odnosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy wskazać należy, że na podstawie tytułu wykonawczego jakim jest wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 25 lutego 2013 r. wyegzekwowano alimenty za okres od maja 2013 r. do września 2014 r. w wysokości po 1 151 zł miesięcznie wraz z kosztami postępowania egzekucyjnego, wobec czego powództwo przeciwegzekucyjne wniesione przez powoda co do należności za ten okres nie może zostać uwzględnione, albowiem należności te zostały już skutecznie wyegzekwowane przez Komornika Sądowego i nie ma podstaw, by pozbawiać wykonalności tytuł wykonawczy w tym zakresie, albowiem wierzyciel nie może na podstawie tego tytułu dochodzić należności, które zostały już spełnione przez dłużnika. Nie ma zatem podstaw, by pozbawiać wykonalności tytuł egzekucyjny, który nie może już być wykonalny, w tym zakresie wierzycielka nie może z tego tytułu ponownie skorzystać, albowiem w przypadku zwrotu pozwanej tego tytułu wykonawczego wyniki egzekucji

będą na nim uwidocznione, co skutecznie uniemożliwi dochodzenie należności za okres, w którym świadczenie zostało spełnione (por. art. 816 kpc).

Ponadto Sąd Odwoławczy uznał, że nie istnieją podstawy do pozbawienia wykonalności wskazanego tytułu wykonawczego na przyszłość, co do alimentów za dalsze okresy, gdyż okoliczność iż obecnie obowiązek alimentacyjny wypełniany jest przez dłużnika dobrowolnie za pośrednictwem Komornika Sądowego, który nie dokonał zajęcia żadnych wierzytelności dłużnika, nie ma w niniejszej sprawie znaczenia, albowiem w postępowaniu o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego należy mieć na uwadze czy po wydaniu tego tytułu zaszło jakieś nowe zdarzenie, które spowodowało, że tytuł wykonawczy nie może być egzekwowany w dalszym zakresie. W niniejszej sprawie nie doszło do takiej sytuacji, a więc tytuł wykonawczy nadal może być egzekwowany w zakresie alimentów za dalsze okresy, są to bowiem świadczenia okresowe. Co więcej powód nawet nie wskazuje, że alimenty nie należą się pozwanej, a jedynie kwestionuje to, że pozwana dochodzi ich w drodze przymusu egzekucyjnego, to jest jednak kwestią związaną z kosztami postępowania egzekucyjnego, a nie z pozbawieniem tytułu wykonawczego wykonalności. Dlatego też zarzut niezastosowania przez Sąd Rejonowy art. 5 kc jest bezzasadny, gdyż alimenty pozwanej się należą, a spór w chwili obecnej dotyczy tylko sposobu ich spełniania przez powoda, który chciałby płacić je bez przymusu egzekucyjnego, aby obniżyć koszty – nie jest to jednak przesłanka pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Odwoławczy uznał, że Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął, iż nie zachodzą przesłanki z art. 840 § 1 pkt 2 kpc uzasadniające pozbawienie wykonalności wskazanego tytułu wykonawczego.

Z uwagi na powyższe – na podstawie art. 385 kpc – oddalono apelację jako bezzasadną.

SSR (del.) Roman Troll SSO Tomasz Tatarczyk SSO Andrzej Dyrda